

บิพนร์ต้นฉบับ

Original Article

ผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาล ต่อการจัดการเรียนการสอนการพยาบาลทารกแรกเกิด แบบ VARK Learning Style

ลिरารักษ์ ศรีมลา พย.ม.

รุ่งทิวา หวังเรืองสฤติย์ พย.ด.

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช

บทคัดย่อ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการพยาบาลทารกแรกเกิดและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ VARK learning style ของนักศึกษาพยาบาล เป็นการวิจัยแบบ one-group pre-post-test design โดยกลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 จำนวน 157 คน ปีการศึกษา 2556 ที่เรียนวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านประกอบด้วย แผนการสอน สื่อการสอน และเอกสารประกอบการสอนเรื่องการพยาบาลทารกแรกเกิด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการพยาบาลทารกแรกเกิด ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน แบบ VARK learning style ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสถิติ t-test ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบ VARK learning style มีค่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการพยาบาลทารกแรกเกิดสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบ VARK learning style มีความพึงพอใจโดยรวม อยู่ในระดับมาก (mean= 4.40, SD=0.56)

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอนแบบ VARK, การพยาบาลทารกแรกเกิด, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยมีกระแสการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วมากจนส่งผลให้เกิดวิกฤตการณ์หลายรูปแบบขึ้นในสังคม ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและการศึกษา เป้าหมายของการจัดการศึกษาจะต้องมุ่งสร้างสรรค์สังคมให้มีลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศชาติโดยรวมมุ่งสร้างคนหรือผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตโดยตรงให้มีคุณลักษณะที่มีศักยภาพและความสามารถที่จะพัฒนาตนเองและ

สังคมไปสู่ความสำเร็จ⁽¹⁾

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ในมาตรา 81 ได้บัญญัติให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา แห่งชาติซึ่งสาระสำคัญดังกล่าว ได้นำไปสู่การจัดทำ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และ 2553 โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติทั้งสองฉบับ มีแนวทางที่สอดคล้องกันโดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โดยให้ถือว่าผู้เรียน สำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการเรียนการสอน กระบวน-

การเรียนรู้มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยสมอง กาย และใจ สามารถสร้างองค์ความรู้ผ่านกระบวนการคิด ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน เน้นการ ปฏิบัติจริง สามารถทำงานเป็นทีมได้ ถือว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้⁽²⁾

การเรียนรู้ของบุคคลมีความหลากหลายโดยรูปแบบ การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้จากความแตกต่างของบุคคล ซึ่งคุณลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อรูปแบบการเรียนรู้ แบ่ง ออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ (1) ความแตกต่าง ระหว่างบุคคล (inter-individual difference) เป็น ความแตกต่างระหว่าง 2 บุคคลขึ้นไป (2) ความแตกต่าง ภายในตัวบุคคล (intra-individual difference) ความ แตกต่างดังกล่าวนี้มีความสำคัญต่อพฤติกรรมและการ แสดงออกของบุคคลทำให้มีรูปแบบการเรียนรู้ (learning style) ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ของแต่ละบุคคล⁽³⁾ รูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบแผนของ พฤติกรรม (pattern of behavior) และสมรรถนะ (per- formance) ที่ผู้เรียนแต่ละคนใช้ในการตอบสนอง และ ประมวลผลข้อมูลความรู้ที่ได้รับ รวมถึงประสบการณ์ ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ⁽⁴⁾ การจัดการเรียนการสอนที่ ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ ด้วยตนเองเรียนใน เรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถ และความ ต้องการของตนเอง และได้พัฒนาศักยภาพ ของตนเองอย่างเต็มที่

ดังนั้น การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ และมีส่วนร่วมในการเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ ใช้ได้ โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก จัด ประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน ใช้วิธีการสอนหลากหลาย แหล่งความรู้เพื่อพัฒนาทหุปัญญา รวมทั้งเน้น การวัดผลอย่างหลากหลายวิธี⁽⁵⁾ แต่เนื่องจากผู้เรียนแต่ละ คนมีความแตกต่างกัน ทำให้การแสดงผลของการเรียนรู้ ออกมาในลักษณะที่ต่างกัน ผู้เรียนแต่ละคนมีความถนัด ในการรับรู้ข้อมูลหรือเรียนรู้ได้ดีที่สุดด้วยการใช้ประสาท สัมผัสรับรู้ข้อมูลทั้งการฟัง การดู และการสัมผัสจับต้อง

ที่แตกต่างกัน การที่ผู้สอนทราบว่าผู้เรียนมีความถนัด ในการใช้ประสาทสัมผัสส่วนใดในการเรียนรู้ และจัด การเรียนรู้หรือสภาพแวดล้อมในการเรียนให้เหมาะสม สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนจะทำให้เกิด ประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากที่สุด⁽⁶⁾

Fleming N และ Baume D ได้แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 ประเภทตามแบบแผนการเรียนรู้ดังนี้ (1) เรียนรู้จากการ ดูหรือมองเห็น (Visual learning styles) ประเภทนี้จะ เรียนรู้ได้ดีถ้าหากได้ดูภาพหรือเห็นการแสดง การสาธิต การใช้สื่อชนิดที่ต้องผ่านการดู เช่น วีดิทัศน์ แผ่นภาพ แผ่นผัง แผนภูมิ ภาพนิ่ง ภาพโปร่งใส สไลด์ หนังสือ- เรียนที่มีภาพประกอบมาก ๆ (2) เรียนรู้จากการฟังหรือ ได้ยิน (Auditory learning styles) ผู้เรียนประเภทนี้ จะเรียนรู้ความหมายและเข้าใจจากสิ่งที่ได้ยินได้ฟัง มากกว่าข้อมูลที่เป็นตัวหนังสือหรือภาพต่าง ๆ เครื่องมือ หรือสื่อที่ใช้ควรใช้ประเภทเทปบันทึกเสียง (3) เรียนรู้ จากการอ่านหรือเขียน (Reading-writing learning styles) ผู้เรียนประเภทนี้ชอบเรียนรู้จากการอ่าน ไม่ชอบ ให้ใครสอน สามารถอ่านเอง เรียนรู้ด้วยตัวเองได้ และ (4) เรียนรู้จากการสัมผัสหรือเคลื่อนไหวร่างกาย (Kines- thetic/tactile learning styles) ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านทาง ความรู้สึก การเคลื่อนไหวและร่างกาย จึงจะจดจำได้ดี ถ้าให้ผู้เรียนกลุ่มนี้นั่งเรียน ความสนใจในบทเรียนจะมี ไม่ดีเท่าที่ควรไม่สามารถจดจ่อกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้นาน ๆ ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการแสดงออกหรือ ปฏิบัติจริงที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน⁽⁷⁾

จากการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา สาขาวิชาดนตรีที่ลงทะเบียนเรียนที่ ภาควิชาดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา ผลการวิจัยพบว่านักศึกษา ร้อยละ 66.10 มีรูปแบบการเรียนรู้มากกว่า 1 แบบ และ ร้อยละ 33.92 มีรูปแบบการเรียนรู้เพียงแบบเดียว นักศึกษาส่วนใหญ่ของกลุ่มนี้พบว่า ร้อยละ 62.71 ชอบ การฟัง สรุปได้ว่ารูปแบบการเรียนรู้ที่นักศึกษาสาขาวิชา ดนตรีชอบมากที่สุดคือ การฟัง รูปแบบการเรียนรู้ของ นักศึกษาต่างกลุ่มกัน มีความหลากหลาย และไม่มี

ความแตกต่างด้านรูปแบบการเรียนรู้ระหว่าง เพศชายและหญิง⁽⁸⁾

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราชเป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตนักศึกษาพยาบาลในระดับอุดมศึกษามีความเชื่อว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะส่งผลให้บัณฑิตมีความสามารถและมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยทั่วไปส่วนใหญ่เน้นใช้การบรรยายเป็นหลัก ให้ความสำคัญกับเนื้อหาวิชาที่มีจำนวนมาก ต้องการถ่ายทอด ให้ครอบคลุมในเวลาอันจำกัด ทำให้ผู้สอนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้มีการกำหนดเนื้อหาวิธีการถ่ายทอดเนื้อหาสู่ผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้รับเนื้อหา ผู้เรียนมีส่วนร่วมน้อยในการเรียนจากสภาพปัญหาดังกล่าวสรุปสาเหตุได้ว่า ปัญหามาจากตัวผู้สอน ผู้เรียนและวิธีการสอนที่ไม่เหมาะสมกับตัวผู้เรียน ประกอบกับห้องเรียนที่มีจำนวนผู้เรียนมากทำให้ผู้สอนไม่สามารถสอนได้อย่างทั่วถึง ผู้เรียนมีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพตนเองและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ลดลง การสอนในรูปแบบ VARK (VARK Model: visual, aural, read/write, kinesthetic) เป็นการจำแนกผู้เรียนโดยพิจารณาจากลักษณะของประสาทสัมผัสที่รับข้อมูล ได้แก่ การมองเห็นเป็นรูปภาพ (visual) การฟัง (aural) การอ่าน-เขียน (read/write) และการปฏิบัติ (kinesthetic) ผู้เรียนแต่ละคนจะมีความชอบต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบใดแบบหนึ่งโดยสัญชาตญาณของตนเอง ผลการศึกษาในรูปแบบการเรียนรู้พบว่าผู้เรียนพึงพอใจในรูปแบบการเรียนรู้ประเภทหนึ่ง แต่ผู้เรียนคนนั้นก็ยังสามารถเรียนรู้ได้ในบริบททางการเรียนที่ใช้รูปแบบการเรียนรู้อื่นได้นั้นแสดงให้เห็นว่าที่จริงแล้วผู้เรียนแต่ละคนไม่ได้ใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่พึงพอใจแบบเดียว แต่อาจใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน⁽⁹⁾ ในการจัดการเรียนการสอนผู้สอนยังต้องคำนึงถึงเนื้อหา การจัดระบบการเรียนการสอน วิธีการที่ผู้เรียนชื่นชอบ และระดับการกระทำที่คาดหวัง ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน⁽¹⁰⁾

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ VARK learning style

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบทดลองก่อน-หลังกลุ่มเดียว ดำเนินการตั้งแต่เดือนมิถุนายน-เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2556

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ที่เรียนวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 157 คน วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีพุทธชินราช ก่อนดำเนินการวิจัยได้ผ่านการพิจารณา จากคณะกรรมการจริยธรรมระดับวิทยาลัย ผู้วิจัยได้จึงดำเนินการทำวิจัยโดยแจ้งวัตถุประสงค์ ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาโดยละเอียด และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา ซึ่งการเข้าร่วมการศึกษาครั้งนี้จะเป็นไปตามความสมัครใจ และกลุ่มตัวอย่างสามารถบอกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยได้ตลอดเวลาโดยไม่มีผลต่อการเรียนใดๆ เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินดีและลงนามยินยอมในการร่วมวิจัยแล้ว จึงทำการเก็บข้อมูล

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ชั้นเตรียมการ เตรียมคณะผู้วิจัยประชุมเพื่อตกลงทำความเข้าใจในรูปแบบการเรียนการสอนแบบ VARK learning style และการประเมินผลเตรียมและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

2. ชั้นดำเนินการ

2.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบ VARK learning style วิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ 1 ซึ่งประกอบด้วย การดูหรือมองเห็น (visual learning styles) การฟังหรือได้ยิน (auditory learning styles) การเรียนรู้จากการอ่านหรือเขียน (reading-writing learning styles) และเรียนรู้จากการสัมผัสหรือเคลื่อนไหวร่างกาย (kinesthetic/tactile learn-

ing styles) จัดแบ่งนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 จำนวน 157 คน เป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 10-12 คน ตามความสมัครใจและโดยการผลัดการเรียนเฉลี่ยของชั้นปี ทั้งคนเก่ง ปานกลาง และอ่อน อยู่ด้วยกันช่วยเหลือกัน และอยู่กลุ่มเดียวกันตลอดการเรียน

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ VARK learning style มีวิธีการดังนี้

2.2.1 นำเข้าสู่บทเรียน (กลุ่มใหญ่ ใช้เวลา 45 นาที) อาจารย์ผู้สอนตั้งคำถามในหัวข้อที่สอนและให้ดูวีดิทัศน์ การพยาบาลทารกแรกเกิดเพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการดู

2.2.2 การใช้ทักษะการอ่านและการเขียน และการฟัง (กลุ่มย่อยใช้เวลา 90 นาที) ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่ม ทำกิจกรรมตามใบงานคือศึกษาตามหัวข้อจากตำรา และเอกสารต่าง ๆ ในห้องสมุดและสรุปเป็นแผนผัง ความคิด ในเวลาที่กำหนดแล้วตัวแทนกลุ่มนำเสนอและอภิปราย โดยอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้นำอภิปรายและกระตุ้นให้นักศึกษาตั้งคำถาม

2.2.3 การสัมผัสการเคลื่อนไหวร่างกาย (กลุ่มย่อยใช้เวลา 45 นาที) อาจารย์ผู้สอนให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมที่เป็นการประยุกต์ความรู้โดยการเขียนสรุปและอภิปรายเรื่องการพยาบาลทารกแรกเกิดที่มีปัญหา และร่วมกันสรุปสาระที่ได้จากการเรียนรู้

3. ชั้นประเมินผลวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ VARK learning style

เครื่องมือใช้ในการวิจัย

แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย แผนการสอนเรื่องการพยาบาลทารกแรกเกิดโดยใช้ VARK learning style มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยวิธีการดู (visual) การฟัง (auditory) การอ่าน (reading) และเน้นการลงมือกระทำ (kinesthetic) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง สื่อการสอน เรื่องการพยาบาลทารกแรกเกิดและเอกสารประกอบ

การสอนเรื่องการพยาบาลทารกแรกเกิดโดยผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบทดสอบความรู้เรื่องการพยาบาลทารกแรกเกิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 20 ข้อ ลักษณะคำตอบ เป็นตัวเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ให้ผู้เรียนเลือกตอบเพียง 1 ข้อ และมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้ ตอบถูก ให้คะแนน 1 คะแนน ตอบผิด ให้คะแนน 0 คะแนน คะแนนของแบบทดสอบมีตั้งแต่ 0-20 คะแนน คะแนนสูง หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในหัวข้อการพยาบาลทารกแรกเกิดที่ปัญหาสุขภาพสูง และคะแนนต่ำ หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในหัวข้อการพยาบาลทารกแรกเกิดต่ำ ปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 เท่ากับ 0.74 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ VARK learning style มีทั้งหมด 20 ข้อ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านครูผู้สอน จำนวน 5 ข้อ ด้านวิธีการเรียนการสอน จำนวน 6 ข้อ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ จำนวน 4 ข้อ และด้านผู้เรียน จำนวน 5 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับการแปลผลพิจารณาโดยรวมดังนี้ คะแนนสูง หมายถึง นักศึกษามีระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนการพยาบาลทารกแรกเกิดสูง และคะแนนต่ำ หมายถึงนักศึกษามีระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนการพยาบาลทารกแรกเกิดต่ำ หาค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างนำมาคำนวณเป็นค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิเคราะห์โดยใช้ค่า t-test ข้อมูลความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ VARK learning style โดยใช้ค่า ความถี่ และร้อยละ

ผลการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 85.98 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 49.05 อายุอยู่ระหว่าง 18-19 ปีและร้อยละ 52.9 มีเกรดเฉลี่ยสะสม (CUM-GPA) ในปีการศึกษาที่ผ่านมา อยู่ระหว่าง 2.51-3.00 กลุ่มตัวอย่างมีค่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการพยาบาลทารกแรกเกิดสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (ตารางที่ 1)

ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ VARK learning style ต่อครูผู้สอน โดยข้อที่มีคะแนนสูงสุดคือ บุคลิกภาพเป็นกันเองกับผู้เรียน (mean = 4.51, SD = 0.55) คะแนนต่ำสุดคือ จัดหาอุปกรณ์/สื่อที่เอื้อในการเรียนรู้ของผู้เรียน (mean = 4.04, SD = 0.76) ความพึงพอใจต่อวิธีการสอนมีคะแนนสูงสุดคือ กิจกรรมการเรียนการสอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (mean = 4.40, SD = 0.64) คะแนนต่ำสุดคือ วิธีการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา (mean = 4.31, SD = 0.66) ความพึงพอใจต่อบรรยากาศการเรียนรู้อีกมีคะแนนสูงสุด คือ บรรยากาศในการเรียนส่งเสริมให้การเรียนรู้มีลักษณะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (mean = 4.29, SD = 0.66) คะแนนต่ำสุดคือ อุปกรณ์/สื่อในการเรียนเอื้อในการเรียนรู้ (mean = 4.01, SD = 0.72) ความพึงพอใจด้านผู้เรียนคะแนนสูงสุด คือ กิจกรรมการเรียนการสอนแบบนี้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน

ตารางที่ 1 ความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการพยาบาลทารกแรกเกิดของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน (N=157)

	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		t
	ค่าเฉลี่ย (mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	
ก่อนการเรียน	7.15	2.03	13.76
หลังการเรียน	10.17	1.90	

*p<0.05

(mean = 4.43, SD = 0.63) โดยคะแนนต่ำสุดคือ กิจกรรมการเรียนการสอนแบบนี้มีความสุขในการเรียน (mean = 4.27, SD = 0.73) และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการพยาบาลทารกแรกเกิดด้วยวิธีการสอนแบบ VARK learning style โดยรวมอยู่ในระดับมาก (mean = 4.40, S.D. = 0.56) (ตารางที่ 2)

วิจารณ์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการพยาบาลทารกแรกเกิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนแบบ VARK learning style ดังนั้น กิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยออกแบบภายใต้แนวคิด VARK learning style จึงเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่หลากหลายผ่านทางมมอง (Visual: V) ผู้สอนมีการใช้สื่อวีดิทัศน์สื่อการสอนเรื่องการพยาบาลทารกแรกเกิดที่เน้นรูปภาพและสีสันทันที่เหมาะสม ทำให้ดึงดูดความสนใจแก่ผู้เรียน การเรียนรู้ผ่านการเห็น (Visual) ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ ร้อยละ 30.0⁽¹¹⁾ การฟัง (Aural: A) ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนมีโอกาสพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในระหว่างการเรียนการสอน เป็นการเรียนรู้ผ่านการได้ยิน (Auditory) สามารถเกิดการเรียนรู้ได้ ร้อยละ 25.0⁽¹¹⁾ การอ่าน (Read/Write: R) ผู้สอนจัดให้มีช่วงเวลาให้ผู้เรียนอ่านและค้นคว้าเอกสารตำราหรือบทความวิชาการต่างๆ ด้วยตนเองโดยแบ่งหัวข้อในการศึกษาให้แก่กลุ่มไปศึกษาที่ห้องสมุด พร้อมทั้งสรุปเป็นผังความคิด นำเสนอและมาอภิปรายแลกเปลี่ยนร่วมกันทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ถึง ร้อยละ 18.0⁽¹¹⁾ และการเรียนรู้แบบการลงมือปฏิบัติ (Kinesthetic: K) เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผสมผสานรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายเข้าไว้ในการทำกิจกรรมแต่ละครั้งซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนตื่นตัวในการเรียนรู้ตลอดเวลา มีการมอบหมายงานที่ผู้เรียนต้องฝึกคิดเป็นรายบุคคลก่อนจะนำความรู้และประสบการณ์เข้าไป

แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนคนอื่น ในขณะที่ทำกลุ่มผู้เรียนแต่ละคนต้องมีการคิดวิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เรียนคนอื่นอย่างอิสระ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ร้อยละ 41.0⁽¹¹⁾ ดังนั้น ผู้เรียนแต่ละคนจะได้เรียนรู้ผ่านการลงมือทำงานที่มอบหมายเป็นทั้งผู้พูด ผู้ฟัง และผู้จัดบันทึก มีการค้นหาข้อมูลที่น่าเชื่อถือเพื่อนำกลับ

เข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม นอกจากนั้น กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในช่วงแรกผู้เรียนยังได้รับการฝึกการคิดวิเคราะห์โดยมีผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบหรือโยนคำถามที่ผู้เรียนถามไปให้ผู้เรียนคนอื่นแสดงความคิดเห็น และนำคำตอบของผู้เรียนมาเป็นคำถามเพื่อ

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลต่อการจัดการเรียนการสอนการพยาบาลทารกแรกเกิดด้วยวิธีการสอนแบบ VARK learning style จำแนกโดยรวม (N=157)

รายการ	Mean	SD	ระดับความพึงพอใจ
ด้านผู้สอน			
1. บุคลิกภาพเป็นกันเองกับผู้เรียน	4.51	0.55	มาก
2. มีเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ที่เข้าใจง่าย	4.35	0.59	มาก
3. สามารถตอบข้อซักถาม/ข้อสงสัยได้ชัดเจน	4.36	0.68	มาก
4. มีกระบวนการถ่ายทอดความรู้ที่ต่อเนื่องเป็นระบบ	4.36	0.66	มาก
5. จัดหาอุปกรณ์/สื่อที่เอื้อในการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.04	0.76	มาก
ด้านวิธีการสอน			
6. กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกกระบวนการคิด	4.35	0.57	มาก
7. กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.33	0.67	มาก
8. กิจกรรมการเรียนการสอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.46	0.61	มาก
9. กิจกรรมการเรียนการสอนฝึกให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลที่หลากหลาย	4.40	0.64	มาก
10. วิธีการสอนกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการวิเคราะห์	4.41	0.61	มาก
11. วิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	4.31	0.66	มาก
ด้านบรรยากาศการเรียนรู้			
12. อุปกรณ์/สื่อในการเรียนเอื้อในการเรียนรู้	4.01	0.72	มาก
13. บรรยากาศในการเรียนส่งเสริมให้เกิดการคิดอย่างเป็นระบบ	4.26	0.72	มาก
14. บรรยากาศในการเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้	4.18	0.65	มาก
15. บรรยากาศในการเรียนส่งเสริมให้การเรียนรู้ มีลักษณะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.29	0.66	มาก
ด้านผู้เรียน			
16. กิจกรรมการเรียนการสอนแบบนี้ทำให้มีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.28	0.73	มาก
17. กิจกรรมการเรียนการสอนแบบนี้มีความสุขในการเรียน	4.27	0.73	มาก
18. กิจกรรมการเรียนการสอนแบบนี้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน	4.43	0.63	มาก
19. กิจกรรมการเรียนการสอนแบบนี้เกิดกระบวนการคิดที่เป็นระบบ	4.32	0.65	มาก
20. กิจกรรมการเรียนการสอนแบบนี้ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความต้องการของตนเอง	4.28	0.75	มาก
รวม	4.40	0.56	มาก

กระตุ้นการเรียนรู้⁽¹²⁾ และสรุปประเด็นปัญหาการพยาบาลทารกแรกเกิด กิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด วิเคราะห์ในรูปแบบต่างๆ สอดคล้องกับการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ประเภทต่างๆ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นนักคิด วิเคราะห์ นักทฤษฎี นักปฏิบัติ และนักกิจกรรม⁽¹³⁾ การจัดการเรียนรู้ดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เห็นว่า ผู้เรียนเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอน ต้องยึดว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและศักยภาพของตนเอง การจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ โดยจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน⁽¹⁴⁾

ความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ VARK learning style ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบ VARK learning style ในเรื่องการพยาบาลทารกแรกเกิดมีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านผู้สอน ด้านวิธีการสอน ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้สามารถอภิปรายได้ว่าด้านผู้สอน โดยผู้สอนได้ทำการศึกษารายวิชาในหลักสูตรในส่วนของเนื้อหา สาระ และวัตถุประสงค์ และสิ่งที่ผู้เรียนให้ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องด้านวิธีการสอน ผู้สอนได้ใช้รูปแบบ VARK learning style เป็นการจัดการเรียนที่ผสมผสานวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ในการสอนที่เน้นรูปภาพและสีสรรที่เหมาะสม ผู้เรียนมี โอกาสพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในระหว่างการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดให้ มีช่วงเวลาให้ผู้เรียนอ่านและศึกษา ค้นคว้าเอกสาร หนังสือ หรือตำราต่างๆ ด้วยตนเองก่อนนำไปสรุปสาระที่ได้ในหัวข้อที่กำหนด โดยนำความรู้ที่ได้จากการค้นคว้า การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมาสรุปเป็นผังความคิดออกมา

จึงทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีในบริบทการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ที่เขาชอบ⁽¹⁵⁾ เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถตอบสนองต่อความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มใหญ่ที่มีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความรู้สึกในทางบวกต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนได้รับ การจัดหาสื่อและอุปกรณ์ในการศึกษาค้นคว้าที่วิทยาลัย มีให้พร้อมในห้องสมุดเอื้อต่อการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาที่กำหนดไว้ทำให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้และได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ด้านผู้เรียนการจัดการเรียนการสอนแบบ VARK learning style เป็นการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบทำให้ผู้เรียนเกิดการตื่นตัว มีการทำกิจกรรมที่เปลี่ยนแปลงอิริยาบถต่างๆ อีกทั้งผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการตื่นตัวและแสดงความคิดเห็นตลอดเวลาเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ และผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในระดับมาก

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. การออกแบบการเรียนรู้ควรคำนึงถึงบริบทการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและออกแบบให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายก็จะสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกกลุ่มจะทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนและมีแรงจูงใจในการเรียนอันจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่สูงขึ้น
2. ควรมีการประเมินการเรียนรู้ตามความถนัดของผู้เรียนก่อนการจัดกลุ่มแบ่งตามความถนัดในการเรียนรู้รูปแบบต่างๆ กัน

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดร.อัศนี วันชัย ที่ปรึกษาในการทำวิจัย และขอขอบคุณวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนพบุรุษชินราช ที่ให้การสนับสนุนทุนในการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

1. เกียรติศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. ภาพอนาคตและคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์. กรุงเทพมหานคร: วีทีซี คอมมิวนิเคชั่น; 2546.
2. กระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา; 2553.
3. Kow-trakul S. Educational psychology. 5thed. Bangkok: Chulalongkorn University Press; 2002.
4. Bennett SI. Comprehensive multicultural education theory and practice. Boston: Allyn & Bacon; 1990.
5. พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ ,เพียว ยินดีสุข. ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2550.
6. Tomlinson, C. Differentiating instruction for academic diversity. In: Cooper JM, editor. Classroom teaching skills. 8th ed. Boston: Houghton-Mifflin; 2005.151-84.
7. Fleming N, Baume D. Learning styles again: VARKing up the right tree! London: Educational Developments, SEDA; 2006.
8. อัญชลี ตันวินิจ. รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาดนตรีระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล; 2553.
9. สมชาย สุริยะไกร. แบบการเรียนรู้ของนักศึกษาเภสัชศาสตร์: ทฤษฎีและข้อค้นพบ.วารสารเภสัชศาสตร์อีสาน2554;7:1-10.
10. Kolb DA. Experiential learning. Experience as the source of learning and development. New Jersey: Prentice-Hall; 1984.
11. อรนุช พันโท. การวิเคราะห์รูปแบบการเรียนรู้ VARK ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยเปรียบเทียบอัลกอริทึมต้นไม้ตัดสินใจ C4.5 และเครือข่ายงานเบย์. การประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ครั้งที่ 11; 27 ก.ย. 2556; มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต กรุงเทพมหานคร.
12. วิจารย์ พานิช. วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี สฤษดิ์วงศ์; 2555.
13. ชัยวัฒน์ ตัฒทรัพย์. รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา: กรณีศึกษารายวิชาการศึกษาทั่วไปภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 2555 [สืบค้น 2 ม.ค. 2558]. แหล่งข้อมูล: 2554. <http://ssruir.ssru.ac.th/handle/ssruir/710>
14. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานยก รัฐมนตรี. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ; 2545.
15. เสาวภา วิชาดี. รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนในมุมมองของทฤษฎีการเรียนรู้แบบประสบการณ์. วารสารนักบริหาร 2554;31:175-80.

Abstract: Achievement and Satisfaction of Nursing Students Studying Newborn Nursing Care by Using VARK Learning Style

Sirarak Srimala M.N.S.*; Rungtiwa Wangruangsatid Ph.D.**

Boromarajonani College of Nursing Buddhachinnaraj, Phitsanulok

Journal of Health Science 2015;24:751-9.

The purpose of this study was to assess the effectiveness of VARK learning style toward achievement and satisfaction of nursing students who were studying newborn nursing care. It was conducted as a quasi-experimental, one-group pre-test – post-test research. The subjects were 157 second-year nursing students of academic year 2013 at Boromarajonani College of Nursing, Buddhachinnaraj, enrolled in the class on nursing care for persons with health problems. The study process was consisted of the VARK lesson plan (a sensory approach comprising of **v**isual, **a**ural, **r**eading/writing, and **k**inesthetic), power point presentation and multiple choice tests (reliability 0.74), and the satisfaction questionnaire (reliability 0.93). Data were analyzed by using mean, frequency, percentage, standard deviation, and t-test. It was found that, with this learning approach, the nursing students' learning achievement scores were significantly higher than those before teaching ($p < 0.5$). The satisfaction scores were also at high level with regard to teachers, teaching methods, learning environment and students' performance as well as the overall satisfaction scores (mean = 4.40, SD = 0.56).

Key words: learning achievement, newborn nursing care, VARK learning style